

Naturskyddsföreningen
Örebro

Medlemsblad

Vår - Sommar 2016

Styrelsen 2016

Sarah Nilsson

Ordförande,
Natursnoksledare

Styrelsen 2016.....	3
Naturguidning på olika språk	4
Den Hållbara Garderoben	6
Hjälp oss se hur klimatförändringen påverkar naturen i Örebro.....	10
Mejeriet.....	14
Natursnokarna.....	15

Lydia Andersson, Ledamot

Per-Erik Andersson, Ledamot

Lisa Brandén, Ledamot

Malin Norberg, Ledamot

Kenny Petersson, Kassör

Adil Sadiku, Ledamot

Karin Sahli, Sekreterare

Ebba Tersmeden, Vice ordförande

Naturguidning på olika språk

Vi bor i Örebro och vi jobbar som naturguider på olika språk. Vi guidar på flera språk och vänder oss särskilt till invandrare och ny-anlända som kommer från andra länder. Vi tycker naturen i Sverige är fantastisk och vi vill dela våra upplevelser med er.

Vi guidar på syrianska, arabiska, engelska, albanska och svenska. Vi har jobbat som naturguider i ett år.

Tillsammans med oss kan du hitta på många roliga saker i naturen, under alla årstider. I Örebro kommun finns 14 stadsnära natur- och kulturresevat att upptäcka - fantastiska platser som är tillgängliga för alla! I dessa underbara miljöer skapar vi

gemensamma upplevelser, som ger ökad förståelse för både natur och kultur. Vi har visat den underbara naturen för andra nya från andra länder. Vi har träffat många människor från olika länder i världen.

Vi är så glada och vi uppskattar alla de som har gett oss den här chansen, särskild Kajsa Grebäck.

Vi har hittills haft mer än ett 100-tal guidningar. Vi har guidat: SFI, ensamkommande flykting-ungdomar, Natursnoksverksamhet med familjecentraler i Örebro och andra guidningar öppna för alla. Vi är så glada att hjälpa alla nya människor från andra länder att hitta stigar, vägar och allting som finns i den underbara naturen i Sverige.

Tillsammans med Örebro kommun guidar vi er in i natur- och kulturresevaten i Örebro. Under de olika årstiderna ger vår natur oss möjlighet att besöka fantastiska platser som är tillgängliga för alla. Läs mer om våra guidningar: orebrolan.naturskyddsforeningen.se/guidning

Upplev Karlslund och Barnens trädgård.

16:e juni kl. 11:00 - 13:00

Barnvagnsguidning.

Samling vid busshållplatsen vid Karlslund*.

Vandring i Stadsparken.

17:e augusti kl. 11:00 - 13:00

Barnvagnsguidning, men också tips och råd om minskade kemikalier i barns vardag.

Samling: Stora scenen i Stadsparken. Guide: Sarah Nilsson (svenska).

“Håll Sverige Rent” och allemansrätten i Varbergaskogen.

3:e september kl. 13:00 - 15:00

Samling vid Varberga torg*.

Möt träden i Varbergaskogen

13:e september kl. 11:00 - 13:00

Barnvagnsguidning.

Samling vid Varbergabadet*.

*Adil Sadiku & Antonios Hanna guidar på syrianska, arabiska, engelska, albanska och svenska.

Vad får man göra i naturen? Allemansrätten i Markaskogen

1:a oktober kl. 13:00 - 16:00

Samling vid busshållplatsen Rundstigen*.

Den Hållbara Garderoben

Torsdagen den 14 april anordnade Lydia Andersson, en av Naturskyddsföreningens trainees i år och medlem i Örebrokretsen, en föreläsning på Örebro Universitet om hållbar konsumtion. Föreläsningarna riktades främst till studenter men var även öppna för allmänheten.

- Det kändes lyckat, vi hade tre föreläsningar med mellan femton och tjugofem besökare per föreläsning. I och med att det var första gången detta anordnades är jag lättad och glad över varje person som dök upp, och de som var där verkade uppskatta det. Dagen slutade med att vi fick en ny medlem till Naturskyddsföreningen, vilket så klart gjorde att dagen kändes extra värdefull, berättar Lydia Andersson.

Traineeprogrammet som Lydia är en del av riktar sig till ungdomar som vill lära sig mer om föreningen och föreningens arbete. Deltagarna träffas fem gånger per år för att diskutera miljöfrågor, göra besök på riksdagen och lära känna kretsar och nätverk.

Traineeerna får även olika uppgifter som ska utföras under året, och ett av dem är ett större projekt inom miljö- eller naturfrågor.

- Jag valde att göra ett projekt som handlar om hållbar konsumtion då överkonsumtionen är ett av våra största miljöproblem idag, och det är viktigt som konsument att reflektera över sin konsumtion

För mer information om Traineeprogrammet besök naturskyddsforeningen.se

och få konkreta tips på hur den går att minska. Detta tyckte jag att vi verkligen lyckades förmedla idag.

Dagen inleddes med en föreläsning av Johanna Nilsson, företagare, föreläsare och bloggare om hållbar konsumtion, som pratade om Slow Fashion.

- Slow fashion går emot "slit-och-släng" konsumtionen och handlar istället om att välja material, produkter och företag som satsar på kvalitet och hållbarhet. Det bästa för miljön är förstås att köpa second hand, byta kläder med varandra eller laga och sy om kläder vi redan har. Men vid nyproduktion är det viktigt att köpa produkter som håller länge, och som man själv kommer vilja använda länge. Var nyfiken som konsument, fråga var produkten kommer ifrån, vilken miljöpolicy företaget har och hur villkoren har sett ut för arbetarna, är några av Johannas tips.

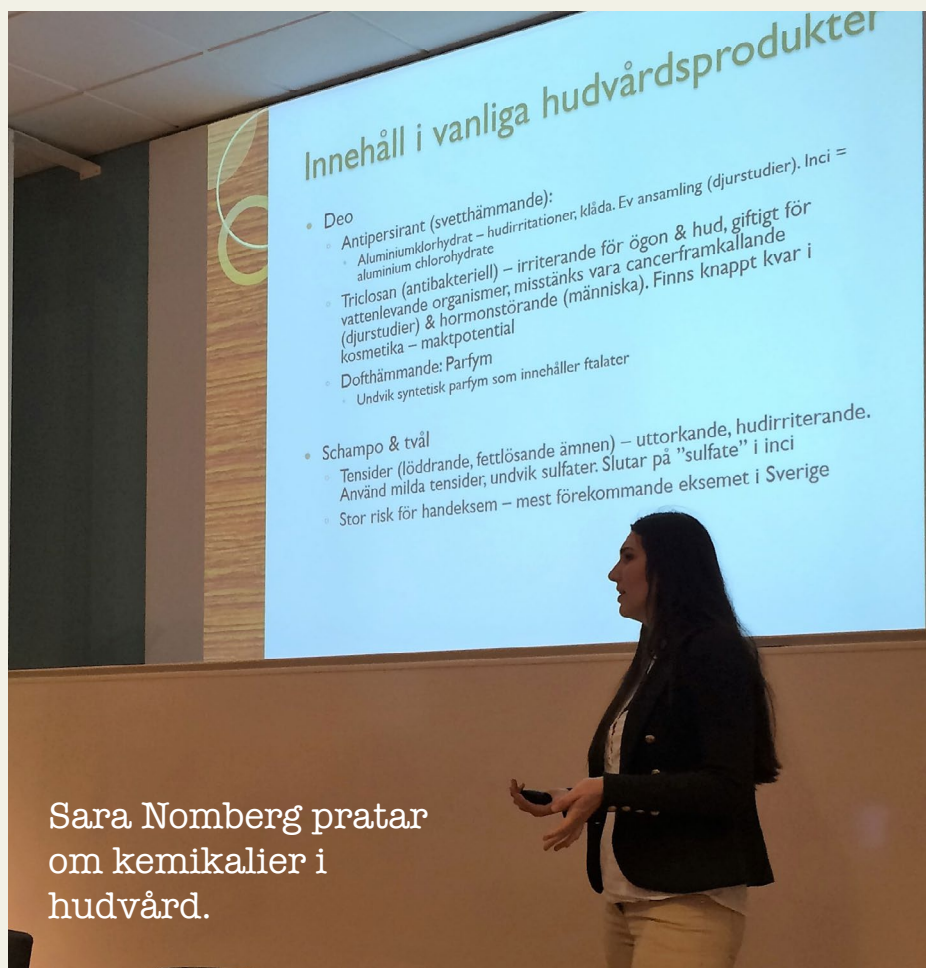

Johanna Nilsson berättar om Slow Fashion

Under dagen föreläste även Sara Nomberg, ekologisk hudvårdsterapeut och medlem i Naturskyddsföreningens kemikalienätverk, om vilka kemikalier som döljer sig i de vanligaste hudvårdsprodukterna.

- Det gäller att tänka på vad man "matar" kroppen med. Krämer och tvålar vi använder direkt på kroppen går genom huden och in i blodomloppet. Därför är det viktigt att känna till vilka kemikalier som finns och vilka man vill undvika, berättar Sara.

Dagen slutade med en föreläsning av Eva Eiderström, avdelningschef på

Bra Miljöval i Göteborg, som pratade om hållbar konsumtion och lade stor vikt vid Naturskyddsföreningens nya satsning Ägodela, vilket även är namnet på Naturskyddsföreningens årsbok i år.

- Vi håller på att få ett nytt sätt att konsumera, där vi köper allt mindre och istället hyr, byter och lånar med varandra. Undersökningar visar att i snitt används en bormaskin bara tretton minuter under hela sin livstid. Då är det ganska onödigt att varje hushåll har en egen bormaskin. Genom att istället låna eller hyra sparar vi in både pengar och nyproduktion, säger Eva.

Hjälp oss se hur...

Klimatförändringen påverkar naturen i Örebro län!

När våren anländer är vi många som håller utkik efter de första vårtecknen. Nu kan du bidra med värdefull information genom att rapportera in vår- och hösttecken från just dina hemtrakter.

Länsstyrelsen i Örebro har börjat arbeta med naturens kalender som en del av länets miljöövervakning. Nu ber vi om din hjälp! Dina observationer av lövsprickning och blomning kommer att användas vid forskning och miljöövervakning av klimatförändringens biologiska effekter. Skicka in dina observationer på www.naturenskalender.se och kontakta oss om du vill bli fenologiväktare.

Naturens kalender finns på facebook, webben och som app till smartphone.

Årstidernas förändringar har fascinerat människor i alla tider. Många ekologiska samspel, som till exempel bin som pollinerar blommor, förutsätter att båda är aktiva vid samma tidpunkt. Växter och djur påverkas av ett förändrat klimat. Det tydligaste tecknet på det är att årstidsmönstren ändras, vårtecknen kommer tidigare och växtsäsongen förlängs. I dagsläget är det svårt att förutsäga alla effekter av dessa så kallade fenolog-

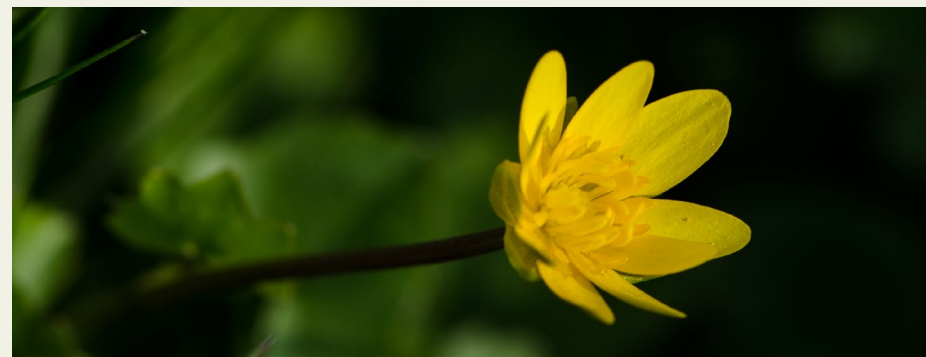
iska förändringar, men att förutsättningarna förändras för naturen, samt för jord- och skogsbruk är uppenbart. Pollenallergiker påverkas påtagligt av förändringar i blomningstid. Kunskap om fenologiska förändringar är därför intressanta ur såväl miljö- och naturvårdssynpunkt liksom av ekonomiska och hälsomässiga skäl.

Historiska observationer

Under slutet av 1800-talet och början av 1900-talet fanns ett landsomfattande nätverk av observatörer som rapporterade in nästan 350 000 fenologiska observationer.

Det gör att vi idag, genom att upprepa observationerna, kan se hur klimatförändringen påverkar våra vanligaste och viktigaste växter och djur. I Örebro län deltog cirka 30 gårdar med observationer av växter. Även flyttfåglarnas ankomst och jordbrukshändelser rapporterades in då. Enligt de historiska observationerna blommade t.ex. den tidigaste tussilagon den 1:a mars. Sedan 2008 följs de historiska observationerna upp av Svenska fenologinätverket som är ett samarbete mellan myndigheter, universitet

“Det gör att vi idag, genom att upprepa observationerna, kan se hur klimatförändringen påverkar våra vanligaste och viktigaste växter och djur.”

och frivilliga, där Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) är huvudman. Länsstyrelsen i Örebro bygger tillsammans med SLU upp ett regionalt nätverk av observatörer där du är välkommen att delta.

Vill du vara med och göra växtobservationer från din hemtrakt?

Eftersom klimatförändringen kommer att se olika ut i olika delar av landet är det viktigt att göra växtobservationer i alla regioner och i Örebro behövs information från länets alla kommuner. Att göra växtobservationer är enkelt. Kanske finns det växter runt knuten där hemma? Kanske har du både björk, sälg, hägg och vitsippor på din promenadrunda. De uppgifter som noteras är vilken art det är, datum, vilken fas växten precis gått in i (t ex lövsprickning, blomning eller höstlövsfärg) och på vilken plats observationen gjorts. Som fenologi-väktare följer du en gemensam instruktion och ett antal prioriterade växter. Du väljer själv vilka av de prioriterade växterna som du vill följa. Om du gör regelbundna återbesök så ökar dina observationer i värde.

Alla som vill kan rapportera sina observationer av allt mellan vårtecken och hösttecken via www.natureskalender.se eller med smartmobil-appen ”Naturens kalender”, men för att få bidra till den standardiserade miljöövervakningen behöver du registrera dig som fenologiväktare. På hemsidan kan du även gå in och göra en intresseanmälan.

Välkommen
att bidra
till klimat-
arbetet!

Henrik Josefsson,
Länsstyrelsen i Örebro

Vill du vara med och göra växtobservationer?

Titta in på www.natureskalender.se där du även kan göra en intresseanmälan eller ta kontakt med:

Henrik Josefsson, Länsstyrelsen i Örebro
henrik.josefsson@lansstyrelsen.se, 010 - 224 86 32

Kjell Bolmgren, SLU, Svenska fenologinätverket
kjell.bolmgren@slu.se, 0730 – 67 03 65

Naturens kalender finns som app till smartphone och du kan även följa naturens kalender på facebook.

Vi syns i Karlslund!

Naturskyddsföreningen Örebro håller, sedan en tid, till i Mejeriet i Karlslund. Gilla oss på Facebook för att bli informerad om våra aktiviteter!

Lokalen finns också till hands för dig som är medlem och vill anordna aktiviteter inom föreningen.

Mejeriet byggdes 1831-1834. I slutet av 1800-talet användes det som gymnastiksal för flickor i systrarna Zanders skola "Uppfostringsanstalt för unga fruntimmer". Förutom mejeri har huset använts som tvättstuga och skola mm.

Natursnokarna

Det finns mycket spännande i naturen! Natursnokarna ordnar utflykter där barn och deras vuxna leker, upptäcker och undersöker naturen tillsammans. Kanske bygger vi en holk, fikar vid elden eller bara är - ute. Det är roligt att lära känna och förstå naturen och samtidigt lär vi oss att vara rädda om den.

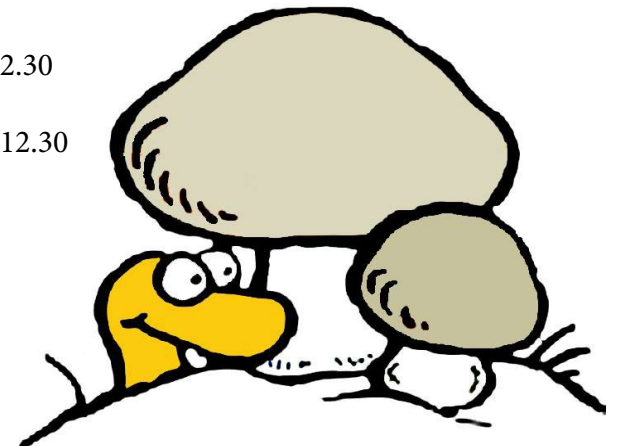
Natursnokarna är Naturskyddsföreningens barn- och familjeverksamhet. Alla barn mellan 2-10 år som har med sig en vuxen som är medlem i Naturskyddsföreningen är välkomna. Det kan vara pappa, mormor, farbror, gudmor eller snälla granntanten. Att vara natursnok är superenkelt - det är bara att klä sig efter väder och haka på.

Prova-på-aktiviteter i sommar

Välkommen till Mejeriet i Karlslund där Natursnokarna har öppet hus med roliga aktiviteter i sommar. Du behöver inte vara medlem för att delta i prova-på-aktiviteterna.

Tre söndagar är planerade, en i juni och två i augusti:

- 19:e juni, kl. 12.00-13.30
- 7:e augusti, kl. 11.00-12.30
- 14:e augusti, kl. 11.00-12.30

Naturskyddsföreningen
Örebro

Vi hörs och syns!

webb: orebro.naturskyddsforeningen.se

e-post: orebro.krets@naturskyddsforeningen.se

adress:

Naturskyddsföreningen Örebro
Föreningarnas Hus
Slottsgatan 13A
703 63 Örebro

facebook.com/[naturskyddsforeningen.orebro](https://www.facebook.com/naturskyddsforeningen.orebro)

Gå gärna med i vår **facebookgrupp**:
“Naturskyddsföreningen Örebro” där vi
diskuterar evenemang och aktuella frågor.